



НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА  
МЕДИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО  
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО  
СЕКЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНИХ БІБЛІОТЕК  
УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ

# МЕДИЧНІ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ НАУКИ, ОСВІТИ ТА КУЛЬТУРИ

МАТЕРІАЛИ

*Міжнародної науково-практичної конференції  
16-17 травня 2019 року*

Київ – Львів

Використання інформаційно-комунікаційних технологій в Дніпропетровській обласній науково-медичній бібліотеці – від теорії до практики <i>Захаренко Вікторія Іванівна</i> . . . . .	72
Рідкісні та цінні документи у фонді бібліотеки ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» та їх значення у забезпеченні науково-дослідної діяльності в університеті <i>Проців Олена Ярославівна, Гаврищак Ігор Іванович</i> . . . . .	77
Наукова та культурно-дослідна красназнавча робота Харківської наукової медичної бібліотеки <i>Бражник Ірина Олександрівна</i> . . . . .	82
МИХАЙЛО КОС - військовий лікар, науковець, громадський діяч: про видання, присвячене ювілею <i>Надрага Марта Степанівна, Метельська Людмила Стефанівна</i> . . . . .	93
Паралелі сьогодення – наукова бібліотека і музей <i>Немирович-Булгакова Оксана Іванівна</i> . . . . .	97
Інформаційне середовище бібліотеки в контексті сучасних потреб освіти та науки медичного фахівця <i>Шестак Наталія Вікторівна</i> . . . . .	101
Творчий потенціал народного аматорського хору «Криниця» у формуванні естетичної культури майбутніх медиків <i>Боровик Ольга Борисівна, Безноса Світлана Петрівна</i> . . . . .	104
Система управління professional global management <i>Бурлакова Валентина Іванівна, Хміль Ольга Олегівна, Мариніч Тетяна Іванівна</i> . . . . .	109
Унікальність документального фонду медичних бібліотек України <i>Діхтярук Ліліана Петрівна</i> . . . . .	117
Бібліотечно-інформаційна діяльність науково-дослідної установи <i>Кричун Світлана Борисівна</i> . . . . .	121
Медіатехнології як засіб ефективної бібліотечно-інформаційної діяльності <i>Шарнопільська Валентина Юзефівна, Голумбевська Марина</i> . . . . .	124
Аспекти інформаційного забезпечення науки: традиції та інновації <i>Смольницька Валентина Леонідівна</i> . . . . .	134
Світовий інформаційний ресурс «EBSCO» для користувачів медичних бібліотек України: освітній і науковий потенціал <i>Хитик Валентина Іванівна</i> . . . . .	137
Пам'ять-Простір-Револуція: філософія-перформенс сучасної бібліотеки <i>Кметь Василь Федорович</i> . . . . .	141
Biblioteka Główna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – nowoczesne, otwarte centrum informacji naukowej i medycznej <i>Irmina Utrata</i> . . . . .	144

## **СВІТОВИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС «EBSCO» ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ МЕДИЧНИХ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ: ОСВІТНІЙ І НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ**

*Валентина Іванівна Хитик*

*Завідувач відділу бібліотеки ВДНЗ України «Буковинський  
державний медичний університет», м. Чернівці*

*Анотація.* У доповіді розкривається характеристика основних баз даних медичного спрямування світового інформаційного ресурсу «EBSCO» — «EBSCO Health» й евентуальна можливість їх використання медичними бібліотеками України для інформаційного обслуговування користувачів.

*Ключові слова:* світовий інформаційний ресурс EBSCO, EBSCO Health, бази даних медичного спрямування, інформаційне обслуговування користувачів медичних бібліотек

В умовах глобалізації одним з важливих напрямів інтеграції України у світовий інтелектуальний простір, який можуть забезпечити медичні бібліотеки, є поширення в українському освітньому й науковому середовищі знань та досвіду зарубіжних країн, акумульованих у світових інформаційних ресурсах.

Організація доступу до світових інформаційних ресурсів у світлі сучасних тенденцій має бути пріоритетним завданням кожної української медичної бібліотеки, оскільки такий доступ дозволяє забезпечити користувача достовірною, систематизованою, новітньою інформацією у сфері світової медицини; сприяти його ґрунтовному професійному самовдосконаленню та конвертувати отриману інформацію у розвиток національної медичної галузі й ефективно міжнародне співробітництво.

Одним з найавторитетніших у світі інформаційних ресурсів різногалузевого спрямування визнається «EBSCO». Його перевага полягає у тому, що він, окрім іншого, включає також повнотекстові й реферативні бази даних медичного спрямування. Саме такі бази даних найбільше цікавлять користувачів медичних бібліотек з ог-

ляду на специфіку їх фахової підготовки та напрям професійної діяльності.

Справжнім відкриттям для користувачів українських бібліотек медичного профілю можуть бути бази даних «EBSCO», сконцентровані у ресурсний блок «EBSCO Health».

«MEDLINE® with Full Text» є основною базою повнотекстових медичних журналів, яка включає понад 1 200 видань, більше 500 з яких недоступні у «Academic Search», «Health Source» й «Biomedical Reference Collection». У базі даних здійснюється детальне індексування кожного випуску. На багато журналів відсутнє ембарго, тому вони доступні відразу після публікації.

Повнотекстова база даних «MEDLINE® Complete» для біомедичних досліджень надає доступ до понад 2 200 елітних журналів. Тут є більше 1 000 журналів, яких немає у «Academic Search», «Health Source» й «Biomedical Reference Collection», і понад 860 активних повнотекстових журналів, яких немає у «MEDLINE® with Full Text».

Книжкова база «eBooks Clinical Collection» містить більше 3 500 назв якісних електронних книг із загальної медичної й суміжної з медичною практик, сестринської справи, догляду на пацієнтами. База даних постійно оновлюється, застарілий контент замінюється новим у міру перевидання книг.

«DynaMed Plus™» — інформаційний ресурс нового покоління, оснований на доказовій медицині. Контент цієї бази даних формується високопрофесійними лікарями і включає тисячі тем, які охоплюють клінічні питання з різних галузей медицини на основі строгої доказової методології. Ресурс містить огляди й рекомендації, графіки та ілюстрації, експертні оцінки тощо. Складова ресурсу — Micromedex® акумулює кращі клінічні знання про склад лікарських засобів.

Авторитетною доказовою базою даних з інфекційних захворювань є «GIDEON (Global Infectious Disease and Epidemiology Network)»: діагностика, лікування, епідеміологія, мікробіологія. Містить інформацію про понад 300 відомих у світі інфекційних захворювань і 200 специфічних симптомів, характерних для різних країн.

«Dentistry & Oral Sciences Source™» позиціонується як революційна повнотекстова база для практикуючих стоматологів і дослідників, що охоплює передові стоматологічні журнали (більше 270 назв), книги (у т. ч. монографії) та інші наукові роботи.

Найбільшою за обсягом колекцією баз даних з бібліотеки Cochrane є «Cochrane Collection Plus», яка включає чотири розділи: Cochrane Database of Systematic Reviews (CDSR), Cochrane Clinical Answers, Cochrane Central Register of Controlled Trials, Cochrane Methodology Register. Корисна для медичних установ, дослідників, викладачів й управлінців медичної сфери.

«CINAHL® Complete» — дослідницький інструмент для медичних сестер і суміжних допоміжних медичних працівників, який містить повні тексти 1 200 високоякісних журналів, модулі безперервної освіти, швидкі уроки, дослідницькі інструменти тощо.

Бібліотека БДМУ визначила потенційно найбільш інформативні в аспекті різногалузевого медичного спрямування повнотекстові бази даних «EBSCO Health» і упродовж жовтня-грудня 2018 року організувала для університету тестовий доступ до «MEDLINE® with Full Text», «MEDLINE® Complete», «eBooks Clinical Collection», «DynaMed Plus™». Водночас надавався тестовий доступ до 13 інших повнотекстових і реферативних баз даних EBSCO медичного, природничого й гуманітарного спрямування.

Доступ був налаштований з усіх комп'ютерів університету за діючими IP-адресами (адміністративного корпусу, кафедр, бібліотеки тощо). З інформаційним ресурсом мали можливість працювати науково-педагогічні працівники й особи, які навчаються в університеті. Бібліотекою забезпечувався консультативний супровід користувачів ресурсу.

З метою визначення інформаційної цінності тестованих баз даних бібліотека здійснювала моніторинг роботи кафедр вишу з цими базами. Відповідно до отриманої від завідувачів кафедр аналітичної інформації, загалом, позитивні відгуки отримали усі повнотекстові бази даних, до яких був наданий доступ.

Оптимальним варіантом серед тестованих повнотекстових баз даних медичного спрямування в аспекті співвідношення показників за критеріями тематичності, повнотекстовості, обсягу, наповнюваності, функціоналу, індексування, висновків кафедр й допустимої очікуваної вартості виявилася база «MEDLINE® with Full Text».

Відділ комплектування та наукової обробки документів бібліотеки підготував пакет документів щодо придбання для університету

у 2019 році ліцензійного доступу до вказаної бази даних і в подальшому продовжуватиме роботу у напрямку його організації.

Дослідження основних баз даних медичного спрямування «EBSCO Health» й позитивний висновок кафедр БДМУ стосовно їх інформаційної цінності за результатами практичного тестування дозволяє робити висновок, що світовий інформаційний ресурс «EBSCO» має достатній освітній та науковий потенціал для еventуального використання медичними бібліотеками України з метою інформаційного обслуговування користувачів.